

ตลาดตาบา

สุนันท์กัทธรา นิลแจ้ง

การนิยมใช้ของนอกดูจะเป็นธรรมชาติของคนไทยส่วนใหญ่ ซึ่งอาจมีหลายสาเหตุเช่นราคาถูกกว่า คุณภาพดีกว่า หรือไม้ก็ซื้อมาเป็นเครดิตทางสังคมอย่างหนึ่ง ดังนั้นตามชายแดนไทย-มาเลเซีย จึงเป็นพื้นที่ที่คนไทยหลายคนชอบเดินทางไปซื้อสินค้าต่างประเทศ ซึ่งบางครั้งก็เมคอินไทยแลนด์นี้แหละส่งออกไป แล้วคนไทยก็ซื้อกลับเข้ามาอีกที่ราวกับเล่นลูกหินหาง ในขณะที่เดียวกันคนมาเลเซียก็ชอบเข้ามาซื้อสินค้าไทยตามชายแดนเหมือนกัน โดยเฉพาะผลไม้ (ยกเว้นแอปเปิ้ล และผลไม้ต่างประเทศอื่น ๆ) อันนี้ก็น่าสนใจ เพราะมาเลเซียไม่ค่อยมีผลไม้ที่ปลูกขึ้นเองและถึงมีก็ราคาแพงกว่าฝั่งไทยมาก นอกจากสินค้าผลไม้แล้ว ชาวมาเลเซียก็ชอบสินค้าอีกหลายอย่างของไทย เช่น สินค้าสัตว์น้ำ ได้ข้อมูลจากที่ผู้เขียนเห็นนักท่องเที่ยวนักช้อปปิ้งมาเลเซียนั่งกันแน่นร้านประเภทซีฟู้ดแถบแหลมสมิหรา จะว่าไปแล้วเมืองไทยนี่ก็เหมือนอยู่ข้างอู่น้ำสำหรับคนมาเลเซียหลาย ๆ กลุ่ม

จุดเศรษฐกิจที่ดัง ๆ ตามชายแดนภาคใต้ที่คนไทยรู้จักกันดีคงได้แก่ป่าดงเบงกาลี-สะเดา-หาดใหญ่ สุโขทัย-โก-ลก-รันตู และเบตง ซึ่ง

พื้นที่ดังกล่าวนี้ ทั้งคนไทยและมาเลย์ก็ผ่านเข้าผ่านออกเป็นประจำด้วยจุดประสงค์ต่าง ๆ กันแต่ถ้าเอ่ยถึง “ตาบา-ตากใบ แล้วละก็รู้สึกที่เราคนไทยไม่ค่อยสนใจกันเท่าไรนัก โดยเฉพาะ “ตาบา” เป็นชื่อที่ผู้เขียนไม่เคยได้ยินมาก่อนเลย เรียกว่าถ้าจะให้ไปเที่ยว แถมเงินให้ด้วยยังไม่ค่อยมีใครเอา แต่ทว่า...สำหรับคนที่มาหากิน ประเภทเกษตรกร ชาวไร่ชาวนา และพ่อค้าพืชผลเกษตรจำนวนมากแล้ว “ตาบา” เปรียบประดุจสวรรค์สำหรับเขา เพราะที่นั่น...ในวันที่มีตลาดนัดชาวมาเลเซียนับพันนับหมื่นคน (ตามคำบอกเล่าของผู้สันักตรณี และจากการประมาณคร่าว ๆ ด้วยสายตาของผู้เขียน) พวกกันหลังไหลข้ามฝั่งมาซื้อสินค้าไทยกันอย่างไม้อั้น จนคนทางตาบาบางคนเล่าว่า เขาซื้อแม้แต่ผลไม้เกรดต่ำที่คนไทยยังเมิน เช่น ลำไยลูกเท่าปลายนิ้วก็ชอบ และแม้แต่สินค้าหัตถกรรมเล็ก ๆ น้อย ๆ เช่น ตะกร้า เครื่องจักสาน ตุ๊กตุนตุ๊กตาเล็ก ๆ เขาเข้ามามุงดูและพร้อมที่จะควักกระเป๋าซื้อ เรียกได้ว่า “ซื้อทุกอย่างที่ขวางหน้า” ผู้เขียนเองเข้าไปสังเกตการณ์ที่ฝั่งมาเลเซียซึ่งอยู่ตรงกันข้าม เห็นพ่อค้ามาเลย์หอบเสื่อในกระจูดสีสวย ๆ มาเป็นหอบ ๆ นอกเหนือจากสินค้าประเภท ข้าว

ผัก ผลไม้ ซึ่งขนส่งข้ามแม่น้ำกัน
จนทำเรือแทบไม่ว่าง

พ่อค้าแม่ค้าที่ฝั่งไทย...เขามา
จากไหนกัน? ในวันตลาดนัดที่ริม
ฝั่งบริเวณท่าเทียบเรือรัชดาภิเษก
จะเห็นรถกระบะเล็ก ๆ หรือรถปิ๊กอัพ
จอดอยู่เป็นแถวยาวเหยียด รถกระบะ
เหล่านี้บรรทุกผักผลไม้มาเป็นภูเขา
เลากาบางรายก็เตรียมมิโมาซึ่งขาย
บางรายก็บรรจุใส่ลังใส่แข่งมาอย่าง
เรียบร้อยเรื่องระบบการบรรจุหีบ
ห่อสินค้านี้ ถึงแม้ว่าจะพัฒนาขึ้น
มาจากสมัยก่อนมาก แต่ผู้เขียนมี
ความเห็นที่ว่า สินค้าหลายอย่างควร
ได้รับการบรรจุหีบห่อดีกว่านี้เพื่อ
คุณภาพสินค้าและเพื่อการประหยัด
เวลาในการขนส่ง เพราะที่ท่าเทียบ
เรือที่ผู้เขียนยืนมองดู เห็นเขากำลัง
ขนส่งทุเรียนจำนวนมากเป็นร้อย ๆ ลูก
โดยการโยนลงจากท่าส่งให้คนในเรือ
ที่ละผล ซึ่งกว่าจะหมดและกว่าจะ
ข้ามฝั่งไปโยนต่อกันที่ฝั่งมาเลเซียอีก
ก็คงปาเข้าไปครึ่งก่อนวัน เรียกว่า
ชอกช้ำกันทั้งผลทุเรียนและทั้งมือ
ของคนโยนทุเรียนด้วย ผู้เขียนสงสัย
ว่า ทำไมเขาจึงไม่ pack ใส่หีบให้เรียบร้อย
หรือว่าการขนส่งทุเรียนต้อง
ชนกันทีละผลถึงจะอร่อยก็ไม่ทราบ

สำหรับแหล่งที่มาของพ่อค้า
แม่ค้าคนไทยนั้น จากการคุย ๆ ดูได้
ความว่ามาจากที่ต่าง ๆ กัน ทั้งใกล้
และไกล ตั้งแต่แถบสงขลา หาดใหญ่
ขึ้นไปจนถึงลำปาง ลำพูน แสดงว่า
กิตติศัพท์การขายดีของสินค้าเกษตร
ที่ตำบลนั้น เดินทางไปไกลพอสมควร
ในวงจรของพวกค้าแม่ค้า น่าเสียดาย
ที่ผู้เขียนมีข้อจำกัดเรื่องเวลาทำให้
ไม่มีโอกาสสัมภาษณ์ หรือเจาะข้อ
มูลให้ลึกกว่านี้ เอาเป็นว่าดูด้วยสายตา

แล้วกัน สินค้าส่วนใหญ่ก็มีผัก โดย
เฉพาะกระหล่ำปลี สะตอ หัวหอม
กระเทียม ซึ่งเป็นผักที่เก็บได้นาน
โดยเฉพาะกระหล่ำปลีนั้นมีจำนวน
มาก ไม่ทราบว่ามาจากที่ใด ส่วน
สะตอนั้นเป็นของแน่ ๆ มาจากท้อง
ถิ่นภาคใต้ สำหรับผลไม้ส่วนใหญ่
เป็นเงาะ ทุเรียน ลงสาด มังคุด และ
ลำไย ซึ่งเป็นผลไม้ตามฤดูกาลของ
ไทย สินค้าทั้งผักและผลไม้เหล่านี้
พ่อค้าแม่ค้าจะขายส่งมากกว่าขาย
ปลีกพอจะเอาได้ว่า ผู้รับซื้อคงเป็น
พ่อค้าคนกลางส่งมาเสิร์ฟไปขาย
อีกต่อหนึ่ง

สินค้าที่ไม่เห็นการซื้อขายโดย
ชัดเจนคือข้าวสาร และน้ำมัน (เชื้อ
เพลิง) ได้แต่ข่าวแว่ว ๆ ว่า มีการซื้อ
ขายกันอย่างมโหฬาร โดยเฉพาะ
ข้าวสารเป็นจำนวนมากมีการส่งมา
Stock ไว้ที่บางจุด แล้ววันต่อ ๆ มา
ข้าวสารจำนวนดังกล่าวก็มีอันหาย
วับไปกับตา เหตุที่มีการค้าขายข้าว
สารเป็นจำนวนมาก แต่ไม่ค่อยจะ
เปิดเผยเหมือนทุเรียน และสะตอ นั้น
คงเป็นเพราะแง่มุมทางกฎหมาย
ของบ้านเรายังไม่ทันความเคลื่อนไหว
ทางการค้า จึงมีช่องว่างให้เห็น
ดังกล่าวแล้ว อย่างไรก็ตามข้อเขียน
นี้ไม่มีจุดประสงค์จะพูดถึงการขน
ของหนีภาษีแบบใด ๆ ที่พูดถึงข้าว
สารเพราะเป็นสินค้าหลักอย่างหนึ่ง
ที่ทำรายได้ดี และมาเลเซียซึ่งก็เป็น
ลูกค้ารายใหญ่ของเรา และอาจรับ
ซื้อทางด้านฝั่งตำบลนี้ด้วยเป็นจำนวน
มาก

สำหรับผู้เขียน ภาพของตลาด
นัดสินค้าเกษตรที่ตำบลในเช้าวันที่
ไปสังเกตการณ์ เป็นภาพที่น่าภูมิใจ
ที่สินค้าของเรายังมีความต้องการ

ทางตลาดต่างประเทศอยู่เป็นจำนวน
มาก น่าเสียดายก็ไม่สามารถจะประ-
มาณตัวเลขมูลค่าการ ขายได้รวมโดย
เฉลี่ยของสินค้าเกษตรที่ขายได้ที่
ตลาดตาบในวันตลาดนัดวันหนึ่ง ๆ
ได้ อย่างไรก็ตามในสภาพที่บ้าน
เมืองของเราประสบปัญหาทางเศรษฐกิจ
มีข่าวที่ขมขื่นขายไม่ออกบ้าง ราคา
ตกต่ำบ้าง ฯลฯ ตามที่ปรากฏข่าว
ทางสื่อสารมวลชนต่าง ๆ นั้น จุด
เล็ก ๆ ที่ตำบลนับเป็นจุดหนึ่งที่คน
ไทยเรากู้สวิตถวนการฉกฉวยกับคนมา
ได้บ้างทางด้านเศรษฐกิจการเกษตร
ผู้เขียนหวังจะได้เห็นการสนับสนุน
จากรัฐและเอกชนในการส่งออก
สินค้าเกษตรทางด้านตาบ-ตากใบ
ให้มากกว่านี้เช่นการเจาะตลาด การ
ปรับปรุงระบบการขนส่ง ระบบ
บรรจุหีบห่อ เป็นต้น

ขณะนี้ทราบว่ามีการสร้าง
ท่าเทียบเรือแพขนานยนต์ โถง
เก็บของที่สามารถสร้างระบบการ
ขนส่งและการค้าของไทยที่พรมแดน
ตากใบนี้ให้มีมาตรฐานยิ่งขึ้น คาดว่า
ผลทางเศรษฐกิจที่ตามมา คงหมายถึง
ถึงจำนวนสินค้าเกษตรที่เราจะส่ง
ออกได้มากขึ้นกว่าเดิมและสามารถ
ส่งไปได้ไกล ๆ เช่น เส้นทางปาดัง
เบขาร์-มาเลย์-สิงคโปร์

ในทัศนะของผู้เขียน ถึงแม้ว่า
บางจุดดวมพรมแดนไทย-มาเลย์
สามารถดึงดูดเงินตราต่างประเทศ
จากชาวมาเลเซียได้อย่างมากในด้าน
การท่องเที่ยว ดังเป็นที่ทราบกันดี
อยู่แล้วนั้น แต่ที่น่าภาคภูมิใจมาก
กว่า เพราะสินค้าที่เราขาย ก็ผลิต
ผลจากหยาดเหงื่อของคาสีตาสา
ซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่ของประเทศ
เกษตรกรรมอย่างบ้านเรา